

Strasbūrā, 23.10.2012.
COM(2012) 596 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI,
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Ceļā uz visaptverošu Eiropas regulējumu tiešsaistes azartspēlēm

{SWD(2012) 345 final}

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	Ievads.....	4
2.	Galvenās problēmas un ierosinātie risinājumi.....	Error! Bookmark not defined.
2.1.	Valstu tiesiskā regulējuma atbilstība ES tiesību aktiem.....	6
2.2.	Uzraudzības, administratīvās sadarbības un efektīvas tiesību izpildes uzlabošana	8
2.2.1.	Atbilstošas uzraudzības un kontroles izveide dalībvalstīs	8
2.2.2.	Pārrobežu administratīvās sadarbības veicināšana.....	9
2.2.3.	Efektīvas izpildes nodrošināšana valsts līmenī	9
2.3.	Patērētāju un pilsoņu aizsardzība	11
2.3.1.	Darbs ar mērķi nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību visā Eiropas Savienībā	11
2.3.2.	Nepilngadīgo aizsardzības nodrošināšana.....	12
2.3.3.	Atbildīgas reklāmas veicināšana	12
2.3.4.	Azartspēļu radīto problēmu vai azartspēļu atkarības novēršana	12
2.4.	Krāpšanas un naudas mazgāšanas novēršana	14
2.4.1.	Naudas mazgāšanas apkarošanas pasākumu paplašināšana.....	14
2.4.2.	Identitātes zādzību un citādu kibernoziegumu novēršana	14
2.4.3.	Azartspēļu iekārtu drošības aizsardzība	15
2.5.	Sporta integritātes aizsardzība un spēļu rezultātu sarunāšanas novēršana	15
2.5.1.	Ieinteresēto personu sadarbības veicināšana	16
2.5.2.	Rezultātu sarunāšanas apkarošanas pasākumu izstrāde	16
2.5.3.	Efektīva spēļu rezultātu sarunāšanas novēršana.....	16
2.5.4.	Starptautiskās sadarbības veicināšana	17
3.	Secinājumi	17

1. IEVADS

Tiešsaistes azartspēles¹ ES ir ātri augoša pakalpojumu darbība, kuras gada izaugsmes temps ir gandrīz 15 %². Sagaidāms, ka 2015. gadā ikgadējie ieņēmumi būs aptuveni EUR 13 miljardi salīdzinājumā ar EUR 9,3 miljardiem 2011. gadā. Tas veidotu gandrīz 40 % kopējā pieauguma līmeni³. Šās nozares ekonomisko nozīmīgumu apliecina arī inovācijas augstais līmenis ES un pieaugošais nodokļu ieņēmums dalībvalstīs.

Tiešsaistes tehnoloģiju straujā attīstība pēdējos gados ir atvieglinājusi azartspēļu pakalpojumu sniegšanu, izmantojot dažādus attālās izplatīšanas kanālus. Tie ietver internetu un citādu elektroniskas vai distances saziņas tehnoloģiju, piemēram, mobilos telefonus vai digitālo televīziju. Tiešsaistes vide nozīmē, ka azartspēļu vietnes ES var darboties bez jebkādas kontroles, ko ES veic regulatīvās iestādes. Patērētāji Eiropā turpina meklēt tiešsaistes azartspēļu pakalpojumus aiz robežām, bet tie var pakļaut viņus ievērojamam riskam, ja netiek pietiekami regulēti. Tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu plašais piedāvājumu klāsts un pieprasījuma pieaugums rada vairākas problēmas, kad jānodrošina sabiedriskās kārtības mērķu pienācīga īstenošana valsts, ES un starptautiskajā līmenī.

2011. gadā Komisija pieņēma Zaļo grāmatu par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū⁴. Minētajā sabiedriskajā apspriešanā Komisija centās gūt pilnīgu priekšstatu par pašreizējo stāvokli, atvieglot paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm un noteikt, kā, pienācīgi ņemot vērā sabiedriskās kārtības mērķus un neapdraudot iekšējo tirgu, var līdzās pastāvēt atšķirīgi valstu azartspēļu regulējuma modeļi un vai varētu būt nepieciešami konkrēti pasākumi ES līmenī, lai nodrošinātu lielāku saskaņotību. Apspriešanās saņemtās atbildes atšķiras gan satura, gan ES iniciatīvās izmantojamo instrumentu ziņā. Kopumā liekas, ka šobrīd nav lietderīgi ierosināt ES līmeņa nozares tiesību aktu. Tomēr bija gandrīz vienbalsīga prasība pēc politiskas rīcības ES līmenī, un atbildes ļauj skaidri identificēt galvenās prioritārās jomas, kurās rīcība ir nepieciešama.

Šis paziņojums kopā ar pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu⁵ uzrāda galvenās problēmas, ko rada atšķirīga valstu regulējuma līdzaspastāvēšana iekšējā tirgū. Tas arī cenšas rast risinājumus šīm problēmām, ierosinot darbības, kas būtu jāveic gan valstu, gan ES līmenī. Komisijas dienestu darba dokumentā ir sniegta sīkāka informācija, kas gūta, analizējot atbildes uz zaļajā grāmatā uzdotajiem jautājumiem, ierosinātās iniciatīvas šajā rīcības plānā,

¹ Termins "tiešsaistes azartspēles" attiecas uz virkni dažādu azartspēļu pakalpojumiem un izplatīšanas kanāliem. Sk. pārskatu un diskusiju par definīcijām Komisijas dienestu darba dokumenta 2. iedaļā.

² 2011. gadā ikgadējie ieņēmumi no kopējā ES azartspēļu tirgus tika novērtēti aptuveni EUR 84,9 miljardu apmērā, ar ikgadējo pieauguma līmeni apmēram 3 %. Laikposmā no 2008. gada līdz 2011. gadam klātienes azartspēļu tirgus pieauga par apmēram 8,3 %.

³ *H2 Gambling Capital* (Azartspēļu un derību konsultantu grupa).

⁴ Zaļā grāmata par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū (COM(2011) 128 galīgā redakcija).

⁵ Dienestu darba dokumenta atsauces Nr.

kā arī attiecīgus datus. Komisija ir smēlusies no labas ES un dalībvalstu prakses, lai ierosinātu risinājumus daudzveidīgajam jautājumu lokam, kas saistīts ar tiešsaistes azartspēlēm.

Ņemot vērā notikumus, kas saistās ar tiešsaistes azartspēļu piedāvājumu un veicināšanu Eiropas Savienībā, ir nepieciešama lielāka skaidrība. Šajā paziņojumā ierosinātas vairākas iniciatīvas apvienojumā ar atbilstīgiem pasākumiem, kas aptver visdažādākos jautājumus, cenšoties uzlabot juridisko skaidrību un īstenot politiku, pamatojoties uz pieejamiem faktiem. Šīs darbības, pilnībā ņemot vērā subsidiaritātes un proporcionālītātes principus, izvirza piecas prioritārās rīcības jomas problēmu risināšanai Eiropas Savienībā:

- valstu tiesiskā regulējuma atbilstība ES tiesību aktiem,
- administratīvās sadarbības un efektīvas tiesību izpildes pastiprināšana,
- patērētāju un pilsoņu, nepilngadīgo⁶ un neaizsargāto grupu aizsardzība,
- krāpšanas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jeb naudas mazgāšanas novēršana,
- sporta integritātes aizsardzība un spēļu rezultātu sarunāšanas novēršana.

Ierosinātie pasākumi attiecas uz tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem un problēmām, kas saistītas ar pakalpojumu brīvu apriti (LESD 56. pants) un uzņēmējdarbības veikšanas brīvību (LESD 49. pants), ņemot vērā tiešsaistes azartspēļu pieaugumu ES un šādu pakalpojumu pārrobežu sniegšanas augsto attīstības līmeni. Tomēr vairāki no šiem pasākumiem skar azartspēļu pakalpojumus gan tiešsaistē, gan bezsaistē⁷.

Visbeidzot, šis paziņojums ir atbilde uz Padomes secinājumiem par azartspēļu un derību regulējumu ES dalībvalstīs⁸, virkni prezidentūras progresa ziņojumu⁹, Eiropas Parlamenta rezolūciju par tiešsaistes azartspēlēm iekšējā tirgū¹⁰ un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹¹.

⁶ Pie nepilngadīgajiem šajā paziņojumā pieskaitāmi arī "bērni". Saskaņā ar ANO Bērnu tiesību konvencijas 1. pantu "bērns" ir katrs cilvēks, kas jaunāks par 18 gadiem. Dažās dalībvalstīs uz jauniem pieaugušajiem attiecas tas pats režīms, kas uz bērniem.

⁷ Visi šajā dokumentā ierosinātie pasākumi, kas Komisijai būtu jāuzņemas, ir saskanīgi un savienojami ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu.

⁸ Konkurences padomes 3057. sēdes secinājumi par azartspēļu un derību regulējumu ES dalībvalstīs, 2010. gada 10. decembrī.

⁹ Padomes prezidentūras progresa ziņojumi par azartspēļu un derību regulējumu ES dalībvalstīs (2008–2011).

¹⁰ 2011/2084(INI).

¹¹ CESE 1581/2011 - INT/579.

2. GALVENĀS PROBLĒMAS UN IEROSINĀTIE RISINĀJUMI

Lai gan dalībvalstis principā var brīvi noteikt savus politikas mērķus attiecībā uz laimes spēlēm un sīki noteikt vēlamo aizsardzības līmeni, dalībvalstu tiesiskajam regulējumam ir jāievēro ES tiesību akti un iekšējā tirgus principi un normas. Nodrošinot valsts tiesību aktu atbilstību Līgumam, tiks izpildīts arī priekšnoteikums veiksmīgai ES politikai tiešsaistes azartspēļu jomā.

Sakarā ar problēmām, ko rada tiešsaistes azartspēļu attīstība, un to ietekmi uz katru dalībvalsti, dalībvalstīm individuālā kārtā nav iespējams efektīvi risināt šīs problēmas un atsevišķi nodrošināt pienācīgi regulētu un pietiekami drošu tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu piedāvājumu. Komisijas pasākumi administratīvās sadarbības jomā palīdzēs dalībvalstīm labāk izprast viena otru tiesisko regulējumu, dalīties labā praksē un uzlabot konvergenci kopīgu problēmu risināšanā. Turklāt plašāka ilgtermiņa sadarbība starp dalībvalstīm uzlabotu ES spējas efektīvāk pievērsties tiešsaistes azartspēļu starptautiskajam aspektam.

Patērētāju aizsardzības un regulatīvās vides uzlabošana ir visu dalībvalstu un visu ieinteresēto personu interesēs. Pievilcīgu likumīgo azartspēļu iespēju attīstība ir arī ļoti svarīga, lai efektīvi atturētu patērētājus no neregulētu vietņu apmeklēšanas. Tāpēc rīcībai ES līmenī būtu jāattiecas visus pilsoņus Eiropā adekvāti aizsargāt ar līdzsvarotu reglamentētu vidi. Tamdēļ Komisija ierosina kopā ar dalībvalstīm veikt pasākumus, kas sagādās vienotu un augstu aizsardzības līmeni visiem Eiropas patērētājiem un pilsoņiem, tostarp nepilngadīgajiem un neaizsargātām grupām. Ar šiem ierosinātajiem pasākumiem tiek mēģināts pretoties apdraudējumam, ko rada neregulēti tirgi un organizētā noziedzība, piemēram, krāpšana un sporta pasākumu rezultātu ietekmēšana.

Kopumā paredzams, ka šīs iniciatīvas veicinās labāku tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu tiesisko regulējumu ES un nogludinās ceļu uz pastiprinātu sadarbību starp dalībvalstu regulatīvajām iestādēm.

Komisija:

- 2012. gadā izveidos azartspēļu ekspertu grupu, kuras sastāvā būs dalībvalstu pārstāvji, lai dalītos pieredzē un paraugpraksē, kā arī sniegtu ieteikumus un atzinumus par ES iniciatīvu gatavošanu.

2.1. Valstu tiesiskā regulējuma atbilstība ES tiesību aktiem

Dalībvalstīm ir raksturīga tiešsaistes azartspēļu tiesiskā regulējuma daudzveidība. Maz dalībvalstu aizliedz piedāvāt laimes spēles internetā – vai nu visas spēles, vai dažus to veidus, piemēram, pokeru un kazino spēles. Dažās Eiropas tiesību sistēmās ir izveidoti monopola režīmi (kas piedāvā tiešsaistes azartspēļu pakalpojumus). Tos īsteno vai nu valsts kontrolēts publiskā sektora organizators, vai privāts uzņēmums, pamatojoties uz ekskluzīvām tiesībām. Arvien vairāk dalībvalstu tomēr ir izveidojušas licencēšanas sistēmas, tādējādi dodot vairāk nekā vienam tirgus dalībniekam iespējas piedāvāt pakalpojumus tirgū.

Reaģējot uz sabiedrības, tehnoloģiju un regulējuma problēmām, daudzas dalībvalstis nesēn ir pārskatījušas savus azartspēļu tiesību aktus, ņemot vērā jaunus azartspēļu pakalpojumu veidus. Šīs regulējuma izmaiņas ir palielinājušas to organizatoru azartspēļu pakalpojumu piedāvājumu, kuri dažos pēdējos gados ir atzīti kādā no ES dalībvalstīm, un radījušas ievērojamas dalībvalstu noteikumu atšķirības. Notikušas arī pārmaiņas pārrobežu piedāvājumos, kas bieži nav atļauti saskaņā ar saņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem. Šo valstu noteikumu atbilstība Līgumam ir tikusi apstrīdēta valstu tiesās, un jautājumi par ES tiesību aktu interpretāciju ir iesniegti izskatīšanai Eiropas Savienības Tiesā (EST).

Dalībvalstu regulatīvajām sistēmām jāievēro ES tiesību akti. Vairākos spriedumos EST ir sniegusi vispārīgus norādījumus par to, kā iekšējā tirgus pamatbrīvības interpretējamās (tiešsaistes) azartspēļu jomā, ņemot vērā azartspēļu darbības īpašo raksturu, lai valstu tiesas varētu novērtēt, kādos apstākļos ierobežojoši valsts azartspēļu tiesību akti ir pamatojami ar vispārības interesēm.

EST ir apstiprinājusi, ka pārrobežu azartspēļu piedāvāšana un izmantošana ir saimnieciska darbība, kas ietilpst LESD pamatbrīvību piemērošanas jomā. Konkrēti, LESD 56. pants aizliedz ierobežojumus attiecībā uz brīvību sniegt pakalpojumus saņēmējiem citās dalībvalstīs. Tika konstatēts, ka valstu noteikumi, kas aizliedz tādu azartspēļu pakalpojumu sniegšanu, kuri ir atļauti citās dalībvalstīs, ierobežo valstu rezidentu brīvību internetā saņemt citā dalībvalstī piedāvātos pakalpojumus. Tie arī ierobežo tādu organizatoru brīvību sniegt azartspēļu pakalpojumus, kuri veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs.

Dalībvalstis var ierobežot vai limitēt visu vai atsevišķu veidu tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu pārrobežu piedāvājumu, pamatojoties uz vispārības interešu mērķiem, kuru aizsardzību tās cenšas nodrošināt attiecībā uz azartspēlēm. Valstu noteikumi galvenokārt koncentrējas uz patērētāju aizsardzības mērķiem, it īpaši uz azartspēļu izraisīto problēmu novēršanu un nepilngadīgo aizsardzību un uz noziedzības un krāpšanas novēršanu. Lai gan dalībvalstis parasti izvirza pamatotus iemeslus pārrobežu azartspēļu pakalpojumu ierobežošanai, tām ir jāpierāda attiecīgā pasākuma piemērotība un nepieciešamība, jo īpaši tas, ka pastāv problēma saistībā ar vispārības interesēm, kas liktas uz spēles, un tiesiskā regulējuma konsekvence. Dalībvalstīm ir jāpierāda, ka vispārības interešu mērķi, ko tās ir brīvi izvēlējušās nodrošināt, tiek sasniegti konsekventā un sistemātiskā veidā, un tās nedrīkst īstenot, atvieglot vai pieļaut pasākumus, kas būtu pretrunā šo mērķu sasniegšanai.

Pēdējos gados Komisija ir sākusi pienākumu neizpildes procedūras pret ievērojamu skaitu dalībvalstu, un izmeklēšana joprojām turpinās. Pašlaik ir reģistrētas arī daudzas sūdzības azartspēļu jomā, pamatojoties uz LESD 49. un/vai 56. pantu. Pienākumu neizpildes un sūdzību lietās pastāvīgi novērtējot valstu tiesību aktus, Komisija izmanto padziļināto faktu informāciju, kas iegūta zaļās grāmatas apspriešanā un izklāstīta jaunākajā EST judikatūrā. Novērtējumā uzmanība jo īpaši vērsta uz to, vai valstu azartspēļu politika ir saskanīga, sevišķi attiecībā uz šo valstu regulatīvo pieeju izmantošanu attiecībā gan uz tiešsaistes, gan bezsaistes viena un tā paša veida spēļu piedāvājumiem, kā arī spēlēm, kas acīmredzami ir salīdzināmas tādā aspektā kā riska pakāpe, kas saistās ar krāpšanu un/vai patērētāju aizsardzību.

Novērtējumā uzmanība vērsta arī uz licencēšanas shēmu pārredzamību un nediskrimināciju, kā arī licencēšanas nosacījumu proporcionalitāti.

Vienlaikus ar šā paziņojuma pieņemšanu Komisija aicina attiecīgās dalībvalstis sniegt informāciju par jaunākajām pārmaiņām to azartspēļu tiesību aktos. Dalībvalstis, pret kurām ir sāktas pienākumu neizpildes procedūras vai reģistrētas sūdzības, tiks lūgtas sniegt juridisko un faktu (atjauninātu) informāciju, kas ļautu Komisijai pabeigt novērtējumu par saderību ar ES tiesību aktiem.

Vajadzības gadījumā Komisija veiks pasākumus, lai nodrošinātu attiecīgo Līguma noteikumu izpildi saistībā ar visiem valstu noteikumiem, kuri, ņemot vērā jaunāko EST judikatūru, neatbilst ES tiesību aktiem. Turklāt valstu tiešsaistes azartspēļu tiesību aktu projektu atbilstību ES tiesību aktiem turpinās izvērtēt saskaņā ar tā saukto paziņošanas procedūru¹².

Komisija:

- saistībā ar pienākumu neizpildes un sūdzību lietām paātrinās valstu noteikumu novērtēšanu un vajadzības gadījumā veiks izpildes pasākumus.

2.2. Uzraudzības, administratīvās sadarbības un efektīvas tiesību izpildes uzlabošana

Lai nodrošinātu azartspēļu politikas sekmīgu īstenošanu un piemērošanu valsts un ES līmenī, dalībvalstīm ir vajadzīgas kompetentas regulatīvās iestādes, kas sadarbojas ar iestādēm citās dalībvalstīs un izmanto visus pieejamos efektīvas tiesību izpildes līdzekļus.

Vairākas šajā paziņojumā izklāstītās iniciatīvas ietvers personas datu apstrādi. Šajā sakarā ir jānodrošina atbilstība ES tiesību normām par datu aizsardzību¹³. Tas it īpaši prasīs skaidri definēt datu apstrādes konkrētos mērķus, lai nodrošinātu datu kvalitāti un minimalizāciju un atbilstību citām datu aizsardzības prasībām.

2.2.1. Atbilstošas uzraudzības un kontroles izveide dalībvalstīs

Lai nodrošinātu azartspēļu noteikumu efektīvu īstenošanu un izpildi un efektīvu pārrobežu administratīvo sadarbību, katrā dalībvalstī ir jābūt izveidotai labi aprīkotai regulatīvajai iestādei. Valstu regulatīvajām iestādēm ir jābūt pienācīgām prasmēm un zinātībai, lai risinātu regulatīvās problēmas strauji augošā un tehnoloģijās bāzētā tirgū. Tā kā dažām regulatīvajām iestādēm var būt nepilnīgas prasmes azartspēļu tirgus uzraudzībai, tām var būt nepieciešams sadarboties ar citām atbilstīgām iestādēm reģionālā vai valsts līmenī, lai apmierinātu sadarbības pieprasījumus no citu dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un iecerētajā līmenī izpildītu savus pienākumus.

¹² Direktīva 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, grozīta ar Direktīvu 98/48/EK.

¹³ Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti; par datu aizsardzības reformu un reformas paketi, ko Komisija pieņēma 2012. gada 25. janvārī, sk. http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm.

2.2.2. Pārrobežu administratīvās sadarbības veicināšana

Lai atrisinātu pašreizējās regulatīvās problēmas, obligāti jāpastiprina administratīvā sadarbība. Pastiprināta administratīvā sadarbība palīdzēs dalībvalstīm un azartspēļu regulatīvajām iestādēm izpildīt to regulatīvās un uzraudzības funkcijas un paaugstināt darba kvalitāti. Praktiska sadarbība ļaus dalībvalstīm iepazīties ar citu dalībvalstu sistēmām un praksi un attīstīt ciešākas darba attiecības operacionālajā līmenī. Rīcībai, kuras mērķis ir veicināt administratīvo sadarbību, ir arī jāsamazina nevajadzīgs administratīvais slogs, it īpaši atļaujas izsniegšanas procesā un to organizatoru pārraudzībā, kuriem dotas atļaujas vairāk nekā vienas valsts jurisdikcijā. Šajā sakarā svarīga loma var būt arī tiešsaistes azartspēļu iekārtu sertifikācijai un standartizācijai.

Sekmīgai administratīvajai sadarbībai nepieciešams skaidri noteikt jomas, kurās dalībvalstis var pieprasīt informāciju un apmainīties ar to un izstrādāt kopīgus pasākumus un iniciatīvas. Turklāt ir jābūt ieviestai piemērotai struktūrai ar skaidri noteiktām pilnvarām sadarbībai, lai varētu apmierināt regulatīvo iestāžu operacionālās vajadzības. Valstu regulatīvo iestāžu sadarbības konkrētā forma ir atkarīga no tā, ar kāda veida informāciju un datiem iestādēm ir iespējams apmainīties.

Pirmais tiešais sadarbības solis ir koncentrēšanās uz vispārīgas informācijas un paraugprakses apmaiņu, lai apmainītos ar informāciju un pieredzi un regulatīvo iestāžu starpā radītu uzticību un kopējas ieinteresētības izjūtu. Otrajā solī, veidojot dialogu ar dalībvalstīm, Komisija turpinās pēlīt iespējas īstenot personas datu apmaiņu saskaņā ar valsts un ES noteikumiem par datu aizsardzību. Šim nolūkam dalībvalstu administratīvo sadarbību varētu veicināt Iekšējā tirgus informācijas sistēmas (IMI)¹⁴ izmantošana.

Sadarbība ES mērogā nespēs atrisināt visas tiešsaistes azartspēļu tirgus problēmas. Daudzām no šīm problēmām ir pārrobežu raksturs, un bieži to izcelsme ir ārpus ES. Lai koordinētu darbības un veicinātu iniciatīvas, kas vērstas uz valstīm ārpus ES, Komisija kopā ar dalībvalstīm apzinās jautājumus, kas jāizskata kopīgi ar trešām valstīm, un tieksies stiprināt dialogu ar tām.

2.2.3. Efektīvas izpildes nodrošināšana valsts līmenī

Valsts tiesību aktu efektīva izpilde dalībvalstīs – kam galvenais priekšnoteikums ir atbilstība ES tiesību aktiem – ir būtiska, lai sasniegtu ar vispārības interesēm saistītos azartspēļu politikas mērķus. Efektīva izpilde cita starpā ir atkarīga no valsts azartspēļu iestādes stabilas organizatoriskās struktūras un pilnīgām prasmēm, atbilstīgas administratīvās sadarbības ar citām regulatīvajām iestādēm un piemērotiem izpildes mehānismiem.

¹⁴ Gaidāms, ka 2012. gada septembrī/oktobrī Eiropas Parlaments un Padome oficiāli pieņems Regulu par administratīvo sadarbību IMI sistēmā (pamatā Komisijas priekšlikuma COM (2011) 522 galīgā redakcija). Regula radīs iespēju uzsākt IMI izmēģinājuma projektus, lai pārbaudītu IMI izmantošanu administratīvajā sadarbībā, ieskaitot personas datu apmaiņu jebkurā vienotā tirgus jomā, ja vien ir juridisks pamats tādai datu apmaiņai.

Profilaktiskie izpildes pasākumi ir vērsti uz to, lai samazinātu iedzīvotāju pirmo saskari ar tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu pārrobežu piedāvājumu, kas nav atbilstīgs saņēmējas dalībvalsts spēkā esošajiem tiesību aktiem ("neatļauts piedāvājums")¹⁵, un nodrošinātu atbilstību valsts azartspēļu noteikumiem un kopīgiem principiem, piemēram, spēlmaņu izglītošana un informācija, spēlmaņu izvēles un uzvedības izpratne un atbildīgas uzņēmējdarbības prakses veicināšana. *Apkarojošiem* izpildes pasākumiem, piemēram, piekļuves ierobežošanai vietnēm, kuras piedāvā neatļautus azartspēļu pakalpojumus, vai spēlmaņu un neatļautu azartspēļu organizatoru savstarpējo maksājumu bloķēšanai, ir zināmas priekšrocības, bet arī iespējamās nepilnības. Šādi pasākumi arī ir rūpīgi jāizvērtē, ņemot vērā LESD noteikto pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību. Apkarojošiem izpildes pasākumiem, kas liek rīkoties tiešsaistes starpniekiem, kuri mitina nelikumīgus azartspēļu piedāvājumus (atsaukt piedāvājumu vai liegt klientiem konkrētās dalībvalstīs piekļuvi piedāvājumam), būtu vēlami precizējumi attiecībā uz procedūrām, kas jāievēro. Komisija gatavo horizontālu iniciatīvu par publiskošanas un rīcības procedūrām, kam būtu jānodrošina vajadzīgā skaidrība. Turklāt sadarbību var uzlabot, izmantojot tīklu, kas izveidots ar Regulu par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā, kas ļauj veikt pārrobežu izpildes nodrošināšanas pasākumus¹⁶.

GALVENĀS DARBĪBAS

Komisija:

- atvieglinās administratīvo sadarbību starp azartspēļu regulatīvajām iestādēm un pētīs iespējas, ko piedāvā IMI regula, līdz 2013. gadam aptvert informācijas apmaiņu/sadarbību starp dalībvalstīm,
- uzlabos informācijas un paraugprakses apmaiņu izpildes pasākumu jomā un pētīs priekšrocības un iespējamās ierobežojumus apkarojošajiem izpildes pasākumiem ES līmenī, piemēram, maksājumu bloķēšanai un piekļuves vietnēm atspējošanai,
- sniegs skaidrojumu par procedūrām, kas vajadzīgas, lai informētu un pieņemtu lēmumus, ja tiešsaistes starpnieki Eiropas Savienībā mitina neatļautu saturu¹⁷,
- attīstīs regulatīvo dialogu ar trešām valstīm.

Dalībvalstis tiek mudinātas:

- izveidot azartspēļu regulatīvās iestādes un skaidri noteikt to kompetenci, un nodrošināt sadarbību ar pārējām attiecīgajām kompetentajām iestādēm,
- izpētīt līdzekļus, ar kuriem informēt patērētājus par pieejamajiem atļautajiem piedāvājumiem, lai virzītu pieprasījumu uz legālo tirgu.

¹⁵ Neatļauti azartspēļu pakalpojumi saņēmējā dalībvalstī nenozīmē, ka šādi pakalpojumi nav regulēti izcelsmes dalībvalstī. Tas nenozīmē arī to, ka tie nav atļauti citā saņēmējās dalībvalstīs.

¹⁶ Regula (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā (Regula par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā).

¹⁷ Sīkākai informācijai sk. http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/notice-and-action/index_en.htm.

2.3. Patērētāju un pilsoņu aizsardzība

ES dalībvalstis ir vienisprātis, ka mērķis ir aizsargāt pilsoņus, bet atšķiras viedokļi par regulatīvo un tehnisko pieeju, kas izmantojama šā mērķa sasniegšanai. Tas apliecina nepieciešamību Eiropas Savienībā veikt atbilstīgus pasākumus, lai: 1) panāktu, ka patērētāji neizmanto neregulētus un iespējami kaitīgus piedāvājumus, 2) aizsargātu nepilngadīgos, liedzot viņiem piekļūt azartspēļu vietnēm, 3) aizsargātu citas neaizsargātas grupas un 4) novērstu tādu veselības traucējumu attīstību, kas saistīti ar azartspēlēm¹⁸. Iekšējā tirgū būtu jābūt nodrošinātai ikviena iedzīvotāja augsta līmeņa vispārējai aizsardzībai.

Pilnībā ievērojot katras dalībvalsts tiesības noteikt tiesisko regulējumu azartspēļu pakalpojumu jomā, Komisija uzskata, ka ievērojamu labumu dotu atļautu azartspēļu iespēju izveide, lai efektīvi pārliecinātu lietotājus neizmantot citus azartspēļu piedāvājumus. Svarīgi, lai atļaujas saņēmušie organizatori spētu piedāvāt pietiekami pievilcīgus produktus, jo tad, ja nebūs ticama un noturīga piedāvājuma, patērētāji turpinās apmeklēt neregulētās azartspēļu vietnes, un tas var radīt potenciāli kaitīgu ietekmi.

2.3.1. Darbs ar mērķi nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību visā Eiropas Savienībā

Tiek lēsts, ka tiešsaistē azartspēles spēlē aptuveni 6,84 miljoni Eiropas patērētāju¹⁹. Vidē, kuru būtībā raksturo pārrobežu princips, patērētājiem jābūt iespējai izdarīt informācijā balstītu izvēli un atpazīt atļautus azartspēļu piedāvājumus. Sastopoties ar informācijas pārslodzi, patērētāji paļaujas uz marķējumu²⁰. Tādēļ Komisija mudina attiecīgās regulatīvās iestādes kontaktinformāciju pamanāmā veidā publicēt arī organizatoru tīmekļa vietnēs, palielinot patērētāju informētības un zināšanu līmeni.

Vairākām dalībvalstīm ir pieredze ar patērētāju aizsardzību tiešsaistes vidē. Azartspēļu nozarē arī ir uzkrātas vērtīgas tehniskās zināšanas un izveidoti pašregulācijas mehānismi, kas nodrošina sociāli atbildīgu darbību azartspēļu jomā. Tam vajadzīgi visu ieinteresēto personu centieni. Ir jāpanāk pareizais līdzsvars, turklāt patērētāju aizsardzības pasākumi nedrīkst negatīvi ietekmēt spēlmaņus, mudinot viņus izmantot pievilcīgākus piedāvājumus neregulētās tīmekļa vietnēs.

ES līmenī jāizstrādā kopīgi principi, lai nodrošinātu augsta līmeņa patērētāju aizsardzību. Šiem principiem cita starpā jāietver efektīva un rezultatīva spēlētāju reģistrācija, vecuma verifikācija un identitātes kontrole (it īpaši saistībā ar naudas darījumiem), patiesuma pārbaude (konta aktivitāte, pazīmes, kas liek uzmanīties, pāradresēšana uz palīdzības tālruna numuriem), kredīta nepiešķiršanas politika, spēlētāja līdzekļu aizsardzība, pašai aizsardzības

¹⁸ Piemēram, azartspēļu izraisītas problēmas, patoloģiska azartspēļu spēlēšana, pārmērīga aizraušanās ar azartspēlēm.

¹⁹ *H2 Gambling Capital*.

²⁰ Eiropas Patērētāju tiesību aizsardzības programma pašārvības un izaugsmes veicināšanai, COM (2012) 225 final.

iespējas (laika/finansiālie ierobežojumi, izslēgšana), kā arī atbalsts pakalpojumu lietotājiem un efektīva sūdzību izskatīšana²¹.

Pirmām kārtām Komisija sagatavos Ieteikumu par patērētāju vispārēju aizsardzību.

2.3.2. Nepilngadīgo aizsardzības nodrošināšana

Nepilngadīgo aizsardzībai ir jābūt prioritātei, jo īpaši tāpēc, ka Eiropā 75 % bērnu 6–17 gadu vecumā izmanto internetu²². Profilaktiskiem aizsardzības pasākumiem vajadzētu būt vēršiem uz to, lai liegtu nepilngadīgajiem piekļuvi azartspēļu saturam. Tāpēc ieteikumam būtu jāveicina tas, ka regulatīvās sistēmas sniedz pietiekamas vecuma verificācijas instrumentus un nodrošina, ka organizatori veic kontroli. Turklāt būtu jāmudina azartspēļu vietnes skaidri norādīt "*mazgadīgiem azartspēles nav atļautas*" un sniegt informāciju par to, kā tiek īstenoti vecuma verificācijas pasākumi. Šāda veida pasākumi jāpapildina ar plašāka mēroga centieniem, kuru mērķis ir, piemēram, uzlabot vecāku informētību par saistītajiem riskiem un programmatūras filtrēšanu mājās. Turklāt visiem organizatoriem sava darbība būtu jāveic atbildīgi.

2.3.3. Atbildīgas reklāmas veicināšana

Atbildīga reklāma ir obligāta prasība, lai nodrošinātu, ka pilsoņiem ir zināms, ka: 1) tiek piemēroti vecuma ierobežojumi, 2) azartspēles var būt kaitīgas, ja tās nespēlē atbildīgi, un 3) riski var būt finansiāli, sociāli vai ar veselību saistīti. Ne visās ES dalībvalstīs ir regulatīvi reklāmas noteikumi, kas specifiski attiecas uz azartspēļu pakalpojumiem. Dažās dalībvalstīs ir īpaši rīcības kodeksi. Azartspēļu un reklāmas nozarē ir veikti arī pašregulācijas pasākumi. Visiem ES pilsoņiem ir jābūt pietiekami informētiem par viņu izvēli, kā arī par risku, kas saistīts ar azartspēlēm.

Komisija sagatavos ieteikumu par atbildīgu azartspēļu reklāmu, lai nodrošinātu, ka organizatori, kam atļauts darboties konkrētā dalībvalstī, reklamē azartspēles sociāli atbildīgā veidā un nodrošina būtisku informāciju patērētājiem. Lai ieteikums būtu pilnībā efektīvs, gan dalībvalstis, gan nozare tiks lūgtas palīdzēt sagatavot tā darbības jomu un izveidu. Dalībvalstīm ieteiks nodrošināt pienācīgas sankcijas par pārkāpumiem vai neatbilstību. Ieteikums papildinās Negodīgas komercprakses direktīvu²³.

2.3.4. Azartspēļu radīto problēmu vai azartspēļu atkarības novēršana

Pamatojoties uz atbildēm uz zaļo grāmatu, var lēst, ka 0,5–3 % ES iedzīvotāju cieš no kāda azartspēļu izraisīta veselības traucējuma. Pierādījumi par azartspēļu izraisītu veselības

²¹ Kā ierosināts priekšlikumos direktīvai par alternatīvu strīdu izšķiršanu un regulai par patērētāju ODR, http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/adr_policy_work_en.htm.

²² Eiropas stratēģija "Bērniem labāks internets" (COM (2012) 196 final).

²³ Direktīva 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Direktīvu 84/450/EEK un Direktīvas 97/7/EK un 98/27/EK un 2002/65/EK, un Regula (EK) Nr. 2006/2004.

traucējumu apjomu un daudzveidību nav viegli pieejami. Turklāt esošie pētījumi un apsekojumi neļauj izdarīt neapgāžamus secinājumus. Ir labāk jāizprot: 1) izmantotās definīcijas, 2) faktori (piemēram, tiekšanās pēc laimestiem/zaudējumi, komerciālie paziņojumi, pieejamība, biežums), 3) spēļu/derību veidu cēloniskās saiknes, 4) preventīvo instrumentu piemērotība (piemēram, brīdinājuma zīmes, pašu noteikti limiti, atsevišķu spēļu/derību ierobežošana) un 5) nepieciešamais ārstēšanas veids.

Komisija pašlaik cenšas iegūt attiecīgo informāciju, izmantojot ALICE RAP²⁴ – ES līdzfinansētu pētniecības projektu, kurš cita starpā apkopo datus, klasificē atkarības, novērtē faktorus un atkarības izveidošanos, ierosina atkarību pārvaldības praksi un nodrošina konsolidētu rādītāju par problēmas apjomu ES. Pamatojoties uz starpposma ziņojumiem, kas tiks izstrādāti šajā projektā, Komisija izskatīs iniciatīvas pētniecības politikai attiecībā uz azartspēļu izraisītiem veselības traucējumiem, tostarp diagnosticēšanai un ārstēšanai.

GALVENĀS DARBĪBAS

Komisija:

- 2013. gadā pieņems ieteikumus par patērētāju vispārēju aizsardzību un atbildīgu azartspēļu reklāmu,
- atbalstīs vecākvadības rīku salīdzinošo izvērtēšanu un izmēģināšanu, izmantojot programmu "Drošāks internets"²⁵ un Eiropas infrastruktūras savienības instrumentu²⁶, lai uzlabotu vecuma noteikšanas un satura klasifikācijas sistēmas,
- 2012. gadā novērtēs ieteikumus par azartspēļu izraisīto internetatkarību pusaudžu vidū saskaņā ar EU NET ADB²⁷,
- 2014. gadā ziņos par ALICE RAP attiecīgajām darba grupām un novērtēs šās pētniecības rezultātus,
- no 2013. gada patērētāju tirgus uzraudzības aptaujā novērtēs tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu tirgus sniegumu.

Dalībvalstis tiek mudinātas:

- pastiprināt informācijas un izpratnes vairošanas iniciatīvas sakarā ar risku, kas saistīts ar azartspēlēm, kā arī sakarā ar neregulētiem azartspēļu piedāvājumiem,
- uzlabot sadarbību starp azartspēļu regulatīvajām iestādēm un patērētāju organizācijām,

²⁴ Šis ir starpdisciplīnu projekts, ko finansē saskaņā ar 7. pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai. Tajā uzmanība pievērsta izpētei saistībā ar atkarību un dzīvesveidu Eiropā 5 gados (2011.–2015. g.). Plašāka informācija pieejama: http://ec.europa.eu/research/social-sciences/projects/486_en.html.

²⁵ Lēmums Nr. 1351/2008/EK, ar ko izveido daudzgadu Kopienas programmu to bērnu aizsardzībai, kuri izmanto internetu un citas saziņas tehnoloģijas.

²⁶ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienības instrumentu, COM(2011) 665.

²⁷ Mērķis ir novērtēt interneta lietošanas, kas robežojas ar atkarību, izplatību un faktorus un internetatkarību Eiropas pusaudžu vidū.

- palielināt tiešsaistes drošības prakses pieejamību un izmantošanu, lai nepieļautu, ka bērni un jaunieši piekļūst azartspēļu vietnēm,
- veikt aptaujas un datu vākšanu par azartspēļu izraisītajiem veselības traucējumiem.

2.4. Krāpšanas un naudas mazgāšanas novēršana

Dalībvalstu galvenie vispārības interešu mērķi saistībā ar sabiedrisko kārtību ir azartspēļu krāpšanas un naudas mazgāšanas novēršana. Tiek ziņots, ka krāpšanās ar kredītkartēm un bankas datu zādzības ir visizplatītākie noziegumi saistībā ar tiešsaistes azartspēlēm. Tiešsaistes azartspēles mēdz arī izmantot, lai mazgātu nelikumīgā darbībā iegūtus naudas līdzekļus. Šie kriminālpārkāpumi bieži šķērso valstu robežas un iesaista organizēto noziedzību.

Saistībā ar krāpšanas un naudas mazgāšanas apkarošanas mehānismu efektīvu piemērošanu dalībvalstu iestādes, kā arī regulētie organizatori saskaras ar vairākām problēmām. Tās varētu visefektīvāk risināt ar starptautisko sadarbību un koordinēšanu, piemēram, ņemot talkā strukturētu sadarbību starp valstu azartspēļu iestādēm, valstu policiju un starptautiskām tiesībsardzības iestādēm. Ciktāl tas vajadzīgs, saistībā ar Ieteikumu par patērētāju vispārēju aizsardzību jāparedz arī profilaktiski un aizsardzības pasākumi, kuri būtu atbilstīgi arī naudas mazgāšanas apkarošanā (piemēram, aizliegums anonīmi radīt zaudējumus). Ir vajadzīga arī tiesu iestāžu darbinieku izglītošana jautājumos par krāpšanu un naudas mazgāšanu, kas saistīta ar azartspēlēm.

2.4.1. Naudas mazgāšanas apkarošanas pasākumu paplašināšana

Azartspēļu jomā Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīva²⁸ pašlaik attiecas tikai uz spēļu namiem. Dažas dalībvalstis jau ir attiecinājušas direktīvas piemērošanas jomu uz citiem azartspēļu veidiem, un daudzi regulētie organizatori piemēro tādas instrumentus kā klientu verificācijas procesi, klienta profilēšana un maksājumu uzraudzība. Lai radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem azartspēļu organizatoriem, kā arī nodrošinātu salīdzināmu aizsardzības līmeni visās dalībvalstīs, ir vajadzīgs direktīvu piemērot plašāk, attiecinot to uz visiem azartspēļu pakalpojumiem.

Saistībā ar direktīvas pārskatīšanu Komisija lems par tās darbības jomas attiecināšanu uz visiem azartspēļu veidiem, vienlaikus nodrošinot proporcionalitātes principa ievērošanu.

2.4.2. Identitātes zādzību un citādu kibernoziegumu novēršana

Sabiedriskajā apspriešanā tika noskaidrots, ka azartspēļu jomā visbiežāk sastopamais krāpšanas veids ir identitātes zādzība. Tomēr tas, šķiet, atspoguļo vispārīgāku tendenci, proti, aizvien izplatītāku problēmu, ko identitātes zādzības un cita veida kibernoiedzība rada

²⁸ Direktīva 2005/60/EK par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.

pakalpojumu sniegšanai tiešsaistē. Komisija patlaban risina šos jautājumus saistībā ar kibernetizācijas apkarošanas politiku, tostarp nesējā priekšlikumā izveidot Eiropas Kibernetizācijas apkarošanas centru²⁹. Lai nodrošinātu, ka šajā sakarībā apzinātie risinājumi sekmē arī tiešsaistes azartspēļu pakalpojumu drošību, Komisija sekmēs kibernetizācijas apkarošanā gūtās pieredzes un labas prakses apmaiņu azartspēļu ekspertu grupā, kā arī vajadzības gadījumā šādu apmaiņu ar Eiropas Kibernetizācijas apkarošanas centru.

2.4.3. Azartspēļu iekārtu drošības aizsardzība

Pieņemot lēmumu par azartspēļu licences pieteikumu, dalībvalstu kompetentās iestādes parasti prasa, lai tiešsaistes azartspēļu iekārtas, ieskaitot azartspēļu programmatūru, būtu sertificētas. Lai tiešsaistes azartspēlēm ES nodrošinātu salīdzināmu drošības līmeni, samazinātu administratīvo slogu, kas saistīts ar valstu atšķirīgajām sertifikācijas procedūrām, un vajadzības gadījumā paredzētu sadarbības iespēju, Komisija pētīs, kāds būtu ieguvums no ES azartspēļu iekārtu sertifikācijas standarta ieviešanas.

GALVENĀS DARBĪBAS

Komisija:

- apsvērs iespēju 2012. gadā Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīvas darbības jomu attiecināt uz visiem azartspēļu veidiem,
- saistībā ar kibernetizācijas apkarošanas politiku sekmēs pieredzes un labas prakses apmaiņu azartspēļu ekspertu grupā, kā arī vajadzības gadījumā šādu apmaiņu ar Eiropas Kibernetizācijas apkarošanas centru,
- izskatīs iespēju 2013. gadā noteikt ES standartu azartspēļu iekārtām, tostarp azartspēļu programmatūrai.

Dalībvalstis tiek mudinātas:

- veicināt tiesu iestāžu darbinieku izglītošanu jautājumos par krāpšanu un naudas mazgāšanu, kas saistīti ar azartspēlēm.

2.5. Sporta integritātes aizsardzība un spēļu rezultātu sarunāšanas novēršana

Ar derībām saistīta spēļu rezultātu sarunāšana ir īpašs krāpšanas veids, kas ir pretrunā sporta organizāciju, sportistu, spēlmaņu (patērētāju) un regulēto azartspēļu organizatoru interesēm. Rezultātu sarunāšana ir pretrunā godīguma principam sporta sacensībās, kas ir viens no ES darbības mērķiem sporta jomā (LESD 165. pants). Jautājuma risināšana prasa kopīgus un saskaņotus centienus no valsts sektora iestādēm, sporta federācijām un azartspēļu

²⁹ Vēršanās pret noziedzību mūsu digitālajā laikmetā: Eiropas Kibernetizācijas centra izveide (COM (2012) 140 final).

organizatoriem³⁰. ES ir ieviesti vairāki regulatīvi (azartspēļu licencēšanas nosacījumi, sporta federāciju statūti) un pašregulācijas mehānismi (rīcības kodeksi), kā arī izglītības kampaņas, noteikumi par interešu konfliktu, derību uzraudzības sistēmas un brīdināšanas instrumenti (ziņošana, karstās līnijas utt.). Norit sadarbība starp ieinteresētajām personām, bet tā ir apjomā ierobežota. Pastāv skaidri redzama vajadzība pēc plašākas sadarbības starp derību organizatoriem, sporta struktūrām un kompetentajām iestādēm, tostarp azartspēļu regulatīvajām iestādēm, gan valstu, gan starptautiskā līmenī.

2.5.1. Ieinteresēto personu sadarbības veicināšana

Sadarbības nolīgumi šajā jomā ir noderīgs instruments, un Komisija aicina tos attīstīt tālāk un iekļaut visas ieinteresētās personas (azartspēļu organizatorus, sporta organizācijas, regulatīvās iestādes). Šie nolīgumi efektīvi veicina valstu kontaktpunktu izveidi, kur visi attiecīgie rezultātu sarunāšanas apkaršanas dalībnieki valsts līmenī var apvienoties, apmainīties ar informāciju un koordinēt darbības. Valstu kontaktpunkti ir viens no efektīvas sadarbības pamatelementiem, risinot rezultātu sarunāšanas problēmas ES un pasaules mērogā.

2.5.2. Rezultātu sarunāšanas apkaršanas pasākumu izstrāde

Dalībvalstu pieejas rezultātu sarunāšanas apkaršanas pasākumu finansēšanai ievērojami atšķiras, tomēr neviens no pašlaik piemērojamajiem finansēšanas modeļiem nav atzīts par vairāk vai mazāk efektīvu nekā pārējie.

Komisija ieteikumā iestrādās rezultātu sarunāšanas apkaršanas pasākumus, kas būs piemērojami visās dalībvalstīs un sporta disciplīnās sadarbībā ar ieinteresētajām personām, šādā nolūkā: 1) veicināt efektīvāku paraugprakses apmaiņu ar derībām saistītas spēļu rezultātu sarunāšanas novēršanā, tostarp sporta nozares pārstāvju informētības uzlabošanas un apmācības iniciatīvas, 2) nodrošināt sporta organizāciju, organizatoru un regulatīvo iestāžu savstarpēju ziņošanu un turpmāko darbu saistībā ar aizdomīgām darbībām, ieskaitot ticamu datu vākšanu par problēmas apmēru, 3) izveidot minimālos noteikumus par interešu konfliktu, piemēram aizliegumi attiecībā uz derībām sporta darbiniekiem un sporta ierēdņiem, kā arī nerīkot derības par jauniešu sporta pasākumiem, un 4) ieviest brīdināšanas mehānismus karsto līniju un citādas ziņošanas veidā. Šim nolūkam tiks organizēti tematiski semināri, iesaistot azartspēļu nozares ekspertus.

2.5.3. Efektīva spēļu rezultātu sarunāšanas novēršana

Pētījumā par sporta spēļu sarunāšanu³¹ ir konstatēts, ka tā ir krimināli sodāma visās dalībvalstīs. Tajā arī ir norādīts, ka īpašas sankcijas par pārkāpumiem sportā ne vienmēr uzlabo tiesībaizsardzību un samazina aizdomīgu gadījumu skaitu. Galvenajiem trūkumiem saistībā ar kriminālvajāšanu spēļu rezultātu norunāšanas gadījumos ir operacionāls raksturs,

³⁰ Sk. 2012. gada 20. septembra Nikozijas Deklarāciju par cīņu pret spēļu sarunāšanu.

³¹ http://ec.europa.eu/sport/news/20120410-study-on-match-fixing_en.htm.

un iniciatīvām ES līmenī būtu jātiecas uzlabot rezultātu sarunāšanas apkarošanas noteikumu izpildi.

Komisija piedalās Eiropas Padomes veiktajā darbā, kur apspriež iespējamu konvenciju pret manipulācijām ar sporta rezultātiem. Tās mērķis ir nodrošināt valstu sistēmas ar instrumentiem, zināšanām un resursiem, kas vajadzīgi, lai pretotos minētajam apdraudējumam.

2.5.4. Starptautiskās sadarbības veicināšana

Izmantojot daļu no līdzekļiem, kas pieejami 2012. gada sagatavošanas pasākumiem Eiropas partnerībām sportā³², Komisija uzsāks izmēģinājuma projektus, kuru mērķis ir veicināt starptautisko sadarbību spēļu rezultātu sarunāšanas novēršanā. Tā arī turpinās sadarbību ar Starptautisko olimpisko komiteju (SOK) un Eiropas Padomi, kas abas ir ierosinājušas un izstrādājušas pasākumus šā jautājuma risināšanai pasaules mērogā³³. Komisija pētīs iespēju sporta integritātes aizsardzību un spēļu rezultātu sarunāšanas apkarošanu iekļaut apspriedēs ar trešām valstīm un kompetentajām starptautiskajām organizācijām sporta jomā.

GALVENĀS DARBĪBAS

Komisija:

- 2014. gadā pieņems ieteikumu par paraugpraksi ar derībām saistītas spēļu rezultātu sarunāšanas novēršanā un apkarošanā,
- piedalīsies Eiropas Padomes darbā sakarā ar iespējamo konvenciju pret manipulācijām ar sporta rezultātiem,
- veicinās starptautisko sadarbību un dialogu spēļu rezultātu sarunāšanas novēršanā.

Dalībvalstis tiek mudinātas:

- izveidot valstu kontaktpunktus, kas apvieno visus attiecīgos dalībniekus, kuri iesaistīti cīņā pret spēļu rezultātu sarunāšanu,
- apgādāt valstu tiesiskās un administratīvās sistēmas ar instrumentiem, zināšanām un resursiem spēļu rezultātu sarunāšanas apkarošanai,
- apsvērt sporta integritātes pasākumu ilgtspējīgu finansēšanu.

3. SECINĀJUMI

Lai reaģētu uz dažādām regulatīvām un tehniskām tiešsaistes azartspēļu nozares problēmām, ir vajadzīgi pamatīgi un efektīvi pasākumi. Šajā paziņojumā uzskaitītie pasākumi veido visaptverošu stratēģiju šo problēmu risināšanai.

³² http://ec.europa.eu/sport/news/20120417-2012-call-for-proposals_en.htm.

³³ CM/Rec (2011) 10, SOK 2012. gada 2. februāra ieteikumi pret spēļu rezultātu sarunāšanu.

Eiropas Komisija turpinās kopdarbu ar Eiropas Parlamentu, dalībvalstīm un visām ieinteresētajām personām, lai drīzumā īstenotu šo paziņojumu. 2012. gadā tā sasauks azartspēļu ekspertu grupas pirmo sanākumi un sāks dialogu ar visām ieinteresētajām personām. Ieinteresēto personu konference tiks sarīkota 2013. gadā.

Eiropas Komisija izvērtēs, kā šis paziņojums tiek īstenots un kā dalībvalstis un ieinteresētās personas piemēro noteiktos pasākumus. Tā ziņos par sasniegto, divu gadu laikā pēc šā paziņojuma pieņemšanas publicējot ziņojumu. Ziņojumā Komisija izvērtēs, vai īstenotās darbības ir pietiekamas, it īpaši saistībā uz mērķiem efektīvāk aizsargāt patērētājus un novērst spēļu rezultātu sarunāšanu. Komisija arī izvērtēs, vai šie pasākumi sniedz atbilstošu ES regulējumu tiešsaistes azartspēlēm, jeb vai ES līmenī jāveic papildu pasākumi, ja vajadzīgs – likumdošanas pasākumi.